

PROJEKT INNOWACJI

Nazwa szkoły: Gimnazjum nr 2 im. Jana Pawła II
w Piasecznie

Autor: Wioletta Grochowicz

Temat: Jestem Słowianinem

Poszukiwanie słowiańskich korzeni i tożsamości. Porównanie mitów oraz bohaterów greckich i słowiańskich. Wizualizacja wybranych zagadnień literatury - analiza dzieł sztuki – obraz malarski, rzeźbiarski, kinowy i teatralny, który powstał na bazie literatury.

Przedmiot: język polski

Rodzaj innowacji: organizacyjno – metodyczna

Data wprowadzenia: 1.09.2014r.

Data zakończenia: 30.05.2016r.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu
z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej
i eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki

1. Celowość wprowadzenia innowacji

Do wprowadzenia tego typu innowacji zainspirowała mnie wypowiedź mojego ucznia, która padła na lekcji języka polskiego: „Uczymy się w szkole i czytamy *Mitologię Grecką*, dlaczego nie uczymy się naszej, słowiańskiej mitologii? Powinniśmy znać zwyczaje i wierzenia naszych przodków, pogłębiać wiedzę na ten temat. Istnieje zasadność wprowadzenia większej ilości informacji o słowiańszczyźnie, porównania jej z innymi mitologiami. Niniejsza innowacja zakłada usystematyzowania i pogłębiania tego typu wiedzy, łącząc na lekcjach języka polskiego elementy wiedzy polonistycznej, redakcyjnej, informatycznej i sztuki. Obraz, rzeźba, film to wytwory pracy człowieka, które będą pomocne przy zdobywaniu tego typu wiedzy. Temat *Mitologii Słowian* będzie również punktem wyjścia do doskonalenia polonistycznych umiejętności uczniów – tworzenia różnego rodzaju tekstów. Wynikiem pracy uczniów będą prezentacje multimedialne oraz artykuły zamieszczane w specjalnie wydanej gazetce, które posłużą jako pomoce dla innych klas i zostaną przedstawione rodzicom uczniów. W dobie Internetu i mediów młody człowiek nie wyobraża sobie funkcjonowania bez technologii informacyjnej. Jedną z form aktywizowania uczniów jest umożliwienie im tworzenia własnych artykułów i upublicznianie ich. Ważne jest więc, by robili to poprawnie i zgodnie z zasadami publikacji. Powinni znać podstawowe formy dziennikarskie, wiedzieć czym jest prawo autorskie i plagiat. Chciałabym wykorzystać potencjał uczniów, zachęcić do założenia gazetki internetowej, publikowania w sieci, dzielenia się wrażeniami. Uważam, że młody człowiek powinien sprawnie wyszukiwać informacje i przekazywać je odbiorcom. Umiejętnie komunikować się werbalnie i niewerbalnie, stosując przy tym normy poprawności językowej. W sposób odpowiedzialny korzystać z środków masowej komunikacji w tym Internetu. Efektem pracy będzie umieszczenie artykułów, komentarzy, refleksji młodzieży na stronie internetowej naszej szkoły i w gazetce internetowej (aktualizowanej na bieżąco w ciągu roku szkolnego).

2. Założenia ogólne

- Innowacją zostaną objęci uczniowie klasy drugiej b, którzy będą systematyzować i poszerzać wiedzę o kulturze słowiańskiej.
- Czas realizacji: 1.09.2014- 30.05.2016 r.
- Treści programowe zawarte w innowacji będą realizowane w ramach zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych.
- Przewiduje się cotygodniowe spotkania pozalekcyjne w wymiarze jednej godziny lekcyjnej.

3. Cele programu

Cel główny:

- ✓ kształtowanie i doskonalenie umiejętności sprawnego poruszania się w świecie kultury, mass mediów i technologii informacyjnej; świadomego i odpowiedzialnego odbioru żywego słowa i obrazu; rozwijanie umiejętności redakcyjnych ucznia.

Cele szczegółowe:

- ✓ rozwijanie zainteresowań uczniów,
- ✓ rozbudzanie potrzeb poznawczych uczniów,
- ✓ propagowanie poprawnej polszczyzny,
- ✓ wyposażanie uczniów w ogólną wiedzę na temat *Mitologii Słowian*,
- ✓ poznanie różnorodnych technik i form teatralnych,
- ✓ przybliżenie młodzieży wartości tkwiących w literaturze, filmie i sztuce,
- ✓ nabycie umiejętności pracy w zespole,
- ✓ opanowanie umiejętności redagowania różnego rodzaju tekstów publicystycznych,
- ✓ doskonalenie poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej,
- ✓ kształtowanie umiejętności wykorzystania programów komputerowych do redagowania tekstów i prezentacji, ukazanie potrzeby korzystania z różnych źródeł, tekstów kultury,

- ✓ kształcenie umiejętności syntetycznego rozpoznawania zjawisk historycznoliterackich i kulturowych na przestrzeni dziejów oraz ich wpływu na kulturę współczesną Rozwijanie dociekliwości poznawczej,
- ✓ wykształcenie zdolności do rozpoznawania wartości moralnych i ich hierarchizacji,
- ✓ kształtowanie postawy dialogu i tolerancji,
- ✓ stymulowanie poszukiwań przez ucznia swojego miejsca w społeczeństwie,
- ✓ wdrażanie postawy odpowiedzialności za własną wypowiedź; samodzielności w jej tworzeniu, szacunku dla cudzej własności intelektualnej,
- ✓ rozwijanie umiejętności rozpoznawania twórczych nawiązań między tekstami kultury (korespondencji sztuk),
- ✓ formułowania własnych syntetycznych ocen i opinii na podstawie wypowiedzi krytyków,
- ✓ kształcenie sprawności językowych, umiejętności logicznego myślenia, wyrażania własnych sądów, argumentacji i udziału w dyskusji,
- ✓ wdrażanie do samokształcenia – rozwijanie zainteresowań w zakresie wszechstronnego wykształcenia humanistycznego,
- ✓ kształcenie umiejętności świadomego, celowego i krytycznego korzystania z różnych źródeł informacji,
- ✓ posługiwanie się poprawną polszczyzną, dbanie o kulturę języka i celowy dobór środków językowych w wypowiedziach własnych; przekształcanie i poprawianie tekstów własnych i cudzych,
- ✓ zdobycie podstawowych umiejętności samokształceniowych, w tym: korzystanie z różnych źródeł informacji, notowanie, sporządzanie opisu bibliograficznego,
- ✓ porządkowanie informacji (hierarchizowanie, wartościowanie, scalanie, syntetyzowanie) w celu budowania spójnego obrazu świata,

- ✓ uwrażliwianie na powiązania między różnymi dziedzinami nauki i sztuki,
- ✓ kształcenie umiejętności korzystania z różnych technik gromadzenia i przekazywania informacji.

4. Metody i formy pracy

Podczas zajęć uczniowie będą pracowali indywidualnie, grupowo oraz zespołowo jako klasa, w zależności od realizowanych zagadnień z wykorzystaniem różnych metod, w dużej mierze aktywizujących: burza mózgów, mapa pojęciowa, piramida priorytetów, dyskusja, drzewko decyzyjne, metaplan, metoda projektów, drama, improwizacja, mini wykład, pogadanka, prelekcja. Niezbędne środki dydaktyczne: komputer stacjonarny (albo laptop) z dostępem do Internetu, tablica interaktywna.

5. Oczekiwane efekty

W wyniku dwuletniej pracy uczeń będzie:

- ✓ umiał pracować w grupie;
- ✓ aktywnie uczestniczył w życiu szkoły i środowiska; promował szkołę;
- ✓ wykorzystywał w praktycznym działaniu zdobytą wiedzę i umiejętności;
- ✓ posługiwał się terminologią filmową i z zakresu sztuki;
- ✓ umiał stosować formy dziennikarskie z zachowaniem poprawności językowej;
- ✓ szukał ciekawych tematów;
- ✓ planował pracę redakcyjną;
- ✓ świadomie korzystał z różnych źródeł informacji;
- ✓ dostrzegał związek obrazu filmowego ze światem wartości;
- ✓ przygotowany do tworzenia i odbioru dzieła filmowego;
- ✓ potrafił dokonać samooceny - spojrzeć krytycznie na dokonania własne i innych.

6. Tematyka prowadzonych zajęć

Tematy mają charakter otwarty. Nauczyciel w zależności od potrzeb, zainteresowania i możliwości uczniów poszerza je lub modyfikuje.

1. Obrzędy, zwyczaje i wierzenia Słowian.
2. Główne święta.
3. Słowianie - pobratymcy w słowie.
4. Wpływ rytmu natury na życie Słowian.
5. Panteon bogów.
6. Na tropach mitów.
7. Jeden bóg, innym rozkazujący.
8. Symbole Słowian.
9. Frazeologia – tradycja i współczesność.
10. Wyrazy rodzime i obce.
11. Symbole Słowian w filmie, teatrze, malarstwie i rzeźbie.
12. Dzieje samogłosek nosowych a, ę w języku polski,.
13. Polszczyzna wśród innych języków nie tylko słowiańskich.
14. W mroku dziejów, w gąszczu hipotez.
15. Droga w stronę nieznaną – kilka słów o śmierci i związanej z nią obrzędowości.

7. Ewaluacja innowacji

Ewaluacja innowacji będzie realizowana w formie ankiet. Celem ewaluacji będzie uzyskanie informacji na temat oczekiwań uczniów, następnie ich realizacji i efektów w rozwoju zainteresowań młodzieży. Ankietowani będą rodzice oraz uczniowie klasy, a wyniki w formie sprawozdania zostaną przedstawione dyrekcji szkoły oraz rodzicom po każdym etapie edukacji. Ankiety pozwolą na porównanie zamierzonych celów z osiągniętymi rezultatami, wyciągnięcie wniosków do dalszej pracy i zaplanowanie w przyszłości działań z uwzględnieniem uwag i spostrzeżeń ankietowanych.

8. Bibliografia

Barbara Oгородowska. Polskie obrzędy i zwyczaje. Sport i Turystyka MUZA SA, Warszawa 2007

Białostocki Jan, „*Symbole i obrazy w świecie sztuki*”, PWN, Warszawa 1982

Brückner Aleksander, „*Mitologia słowiańska i polska*”, PWN, Warszawa 1985

Bystroń Jan Stanisław, „*Słowiańskie obrzędy rodzinne*”, Kraków, 1916

Cotterell Arthur, „*Słownik mitów świata*”, Wydawnictwo Łódzkie, Łódź 1993

Eliade Mircea, „*Historia wierzeń i idei religijnych*”, Instytut Wydawniczy PAX, Warszawa 1988

Lehr-Splawiński Tadeusz „*Rozprawy i szkice z dziejów kultury Słowian*”, Instytut Wydawniczy PAX, Warszawa 1954

Łowmiański Henryk „*Religia Słowian i jej upadek*”, PWN, Warszawa 1986

Strzelczyk Jerzy, „*Mity, podania i wierzenia dawnych Słowian*”, Rebis, Poznań 1998

<http://słowianie.republika.pl/>